

Říjen 2017 v Zátocce nosatých opic

Poslední úhyn delfína byl způsoben zamotáním do rybářské sítě

V posledních měsících jsme v Balikpapanském zálivu zaznamenali neobvykle vysoký počet vyplavených mrtvých delfínů a dalších mořských savců. Za příčinu úhynu obvykle považujeme zhoršující se průmyslové znečištění vod zálivu. Nicméně v posledním zaznamenaném případě se příčina smrti ukázala být jiná. Po vyšetření zranění na těle uhynulé orceley tuponosé (*Orcaela brevirostris*) holandská celtoložka Danielle Kreb jako příčinu smrti určila zamotání do rybářských sítí. Ačkoli se rybáři v Balikpapanském zálivu chovají poměrně zodpovědně a obvykle osvobozují nechtěně ulovená velká zvířata jako jsou delfíni, dugongové, želvy nebo krokodýli, a to i za cenu zničení sítí, očividně se tak nechovají všichni rybáři. V některých jiných oblastech, jako je řeka Mahakam, je ovšem situace ještě daleko horší – zamotání do rybářských sítí má na svědomí až dvě třetiny všech mrtvých delfínů.

Článek o tomto problému byl publikován v online časopise Mongabay: <https://news.mongabay.com/2017/10/second-irrawaddy-dolphin-death-in-borneo-linked-to-fishing-nets/>

Zapojujeme se do zpracování odpadu v okolí naší kanceláře

Kancelář Hnutí za záchranu Balikpapanského zálivu se sice nachází několik kilometrů od zálivu, ve městě Balikpapan, ale na druhé straně je pravda, že by si měl nejprve každý zamést smetí před vlastním domem, a to v tomto případě platí doslova. Komunální odpad je v Indonésii velkým problémem a to zdaleka nejen proto, že se jeho část každodenně splavuje do moře. My máme štěstí v tom, že se čtvrt Gunung Bagagia, kde máme kancelář, stala jedním z ukázkových míst projektu Japan International Cooperation Agency (JICA), který se pokoušel problém odpadu v indonéských městech řešit. Japonský

projekt letos skončil, místní vláda se ale snaží pokračovat v provozování systému, který zde JIKA zavedla. Bez dotací z Japonska to ovšem bude těžší. Se zástupci Hnutí pro záchranu Balíkppanského zálivu jsme navštívili jsme městský úřad pro životní prostředí i sběrný dvůr, kde se odpad z naší čtvrti třídí a zpracovává (z organického odpadu se vyrábí kompost, anorganický odpad se připravuje k prodeji do dalších sběrných dvorů). Systém třídění je pro občany velmi jednoduchý – v domácnosti stačí třídít odpad organický a anorganický, o ostatní se postará sběrný dvůr. Občané by jen měli pytle s organickým odpadem vynést před dům, a to pět dnů v týdnu, zatímco šestý den je vyhrazený sběru anorganického odpadu. Bohužel ani tak snadnou proceduru většina Indonésanů nezvládá, zkratka na něco takového nejsou zvyklí. Proto se dobrovolníci z našeho hnutí nabídli jako dohled, který bude vždy ráno, kdy se odpad vynáší, připomínat hospodyním z jednotlivých domácností jak a proč mají odpad třídít. Uvidíme, jak dlouho jin snaha vydrží, protože přesvědčovat indonéské hospodyně o tom, že mají třídít odpad, není vůbec snadný úkol!

Nové ekoturistické atrakce v zálivu

Sice pomalu, ale zato vytrvale se rozrůstá ekoturistický program v Balíkppanském zálivu. Drobní podnikatelé začínají po mnoha letech neúspěšné propagace konečně spatřovat v turismu zajímavou možnost výtěžku. Hlavní cílovou skupinou zatím stále zůstávají obyvatelé Balíkppanu, pro které záliv představuje možnost rychlého a levného úniku z ruchu města. V zálivu přibýly dvě nové turistické atrakce. Jednou z nich je rybářská síť, která slouží k odchytu ryb v noci na světlo. Stala se klíčovou součástí noční projíždky po zálivu, který krom toho zahrnuje i večerní

pozorování kahau nosatých na jejich spacích stromech, sledování západu slunce z lodi a pozorování synchronního blikání světlušek v pobřežních mangrovech (bonusem při troše štěstí může být i světélkování moře, způsobené planktonem). Stříška na vrcholu konstrukce, která slouží rybářům k odpočinku, by se v budoucnu měla přestavět na chatku, kde budou moct turisté strávit zbytek noci. Druhou novou atrakcí je dřevěný chodník, který se vybudoval přes mangrov ve vesnici Mentawir. Chodník byl zbudovaný z iniciativy místní komunity a to dost narychlo, z nekvalitního dřeva. Postupně se ale přestavuje a už teď se stává velkou atrakcí, během jednoho víkendu ho může navštívit několik desítek nebo i stovek Indonésanů. Celou atrakci spravují místní vesničané ve spolupráci s lesnickou firmou, na jejímž území se mangrov nachází. Mentawir jsme v posledních týdnech navštívili několikrát. Mangrovový chodník se stává součástí ekoturistického balíčku, který proveze výletníky celým zálivem z města Balikpapan až do jeho odlehle severní části. Ve vesnici Mentawir, která je na místní poměry až překvapivě zelená a čistá, bychom pro turisty rádi zajistili nocleh formou *homestay*. Základní škola v Mentawiru se navíc po Sungai Wainu stává druhou základní školou, se kterou se pokoušíme zahájit intenzivnější a dlouhodobější spolupráci.

